

Vörös István

A megváltozott ember*

Megkísértések

1

Hogy is volt a kollégiumban?
Szobatársam lett Barnabás,
úgy otthon volt az álmaimban,
ahogy se párt, se senki más,
jól megértett, az nem vitás,
én talán semmit se értettem,
de ebben én vagyok hibás.
Hogy sokra vittem, csak véletlen?
A magam javára tévedtem.

2

Úgy emlékszem, hogy nagyon jó volt
a sok-sok egyetemi óra,
a szüleim azt mondták, hóbort,
semmit nem válthatunk valóra,
és nem is volna méltó szóra,
ha nem figyelne már rendőrség.
Bár talán más volna a dolga,
piszkálja a párttitkár csőrét,
hogy milyen a tiltott dicsőség.

3

Hogy hogyan lettem ellenzéki?
Lényegében észre se vettem,
pár barátom akartam nézni,
szidnak mindent, s szemük se rebben.
Én annál tökéletesebben
utánoztam a nagy dumájuk,
mint aki hitet talált ebben,
viccből hasonlítottam rájuk,
hogy mire jutunk majd, kívárjuk.

* Részlet a verses regényből – A szerk.

4

Egy márciusi ünnepélyen
Petőfi jött Lenin helyett
a számra egyszer nagy merészen,
mit a közönség élvezett,
de másnap nem volt élvezet,
mikor a rendőrök behívtak,
hogy miért emeltem kezét
a rendszerre, pedig a múltak
ilyesmitől megszomorulnak.

5

Megkérdezték, esetleg írnék
néha egy kis beszámolót
a történelekről, az is emlék,
hogy ki beszélt, hogy ott ki volt.
Járna ezért kis extra zsold,
s csak annyit írjak, mi nem árthat,
eloszlat mindent, mi koholt,
és segít is a magyarázat,
közösen megmentjük hazánkat.

6

Én nem hittem, hogy így megy ez,
de éreztem, segíthetek
jobbá tenni az életet,
mert a világ nagyon beteg,
kerülgeti az örület.
Míg jót adok a józanoknak,
a sok-sok részegségtünet
mindig óvatosságra oktat,
s megúszható a rémület.

7

Így már nagy kedvvel barátkoztam
Barnabással és csapatával,
a vitaestekre rászoktam,
a részegítő tárgyalás-zaj,
mint szélben ingó árvalányhaj,
egy-egy hetet feldíszített
bonyolult kérdés-árnyalással,
nem gondoltam, hogy értitek,
mi a langyos, ki a hideg.

8

Ha tényleg jobb a szabad verseny,
és ezt akarja lázadásunk,
úgy kiszabadulhat egy szellem,
mit előre még nem is látunk.
Az egyenlőségre rég ráunt
az ország önzőbbik fele,
az életformájuk jóság-únt.
Pénz kell, de nem tudják, vele
vagy ellene tartsanak-e.

9

És néha arról vitatkoztunk,
hogy harc-e az élet vagy játék,
hogy akkor lesz-e majd több gondunk,
ha kapunk svájci csokoládét
egyszerű forintért, magáért
a jó változásba vetett hit
már kibicsakló igazáért.
Egykori szövegem megrémít,
látom az új rablás elvét itt.

10

Akkor kellett volna okosnak
lenni, de sajnós azok voltunk.
Magamról azt nem értem, honnan
jutott belém értelem, volt úgy,
hogy én mondtam meg, mi a dolgunk.
Egy társadalmi változás
közeledése megcsikordult,
már nem fékezte semmi más,
csak a régi identitás.

11

A kommunista öntudat
és a szocialista ember,
ma már ezen bárki mulat,
s az egyenlőség régen nem kell!
Kár próbálkozni bármi elvvel,
bár mi is többen próbálkoztunk,
a szó áradt, akár a tenger,
ha szél ostromolja a partunk,
és hagy beszélni még a pártunk.

12

A vitákból a hatalomba
úgy tíz év alatt átkerültünk.
A munkához nem voltunk szokva,
s hogy milyen nehéz, rögtön föltűnt.
De egyre nagyobb lett a telkünk,
a tudat alatti világunk,
minden évben ünnepeltünk,
hogy évről évre jobban állunk,
s nem csak az igazság van nálunk.

13

Én azt se tudtam, mit csinálok,
mindig, amit hozott a helyzet,
a kis csalásra akadt száz ok,
és tehetségként ünnepeltek.
De, mint aki egy árnyat kerget,
mi sötétségben eltűnik,
lassan nem követtem a lelket
a túlvilági kapukig.
Néha még hiányzott kicsit.

14

A párt felét még ellenzékben
átléptettük egy másik pártba,
a világ csendje, kérem szépen,
nem hallatszik be a szobámba.
A beszélgetések világa,
a virágok beszélgetése,
a láthatatlanról egy ábra,
a csúnyából a szépek szépe –
rossz ízlésűeket kivéve –

15

valamikor meghatározó volt,
ha észnél vagyok, visszahívom,
ami a többségnek csak hóbort,
vagy szép szavak egy régi síron.
Hogy bölcsé lettem, van papírom,
de nincs szükség rá mostanában,
én visszahozom, hogyha bírom,
hogyha még eltűri az állam,
ki sokkal nagyobb spíler nálam.